

Flere skritt i riktig retning

Pilegrim: Går du hele dagen, finner du noe annet. – Jeg visste ikke at jeg trengte bekymringsløsheten, forteller pilegrimsforfatter Victoria Bø.

Arne Guttormsen/Vårt Land

En dag ringte en venninne og spurte om hun ville være med å gå pilegrim. Victoria Bø har gått mye. Rondane, Jotunheimen og Oslomarka er fortsatt høyt opp på favorittlista sommer som vinter.

– Jeg hadde ikke noe forhold til å gå pilegrim eller til katedralen i Santiago de Compostela, men kjente at dette hadde jeg lyst til, forteller hun.

Svette dager. Resultatet ble 20 varme mil opp den portugisiske leden mot katedralen og apostelen Jakob sine relikvier. Under planleggingen fant hun ikke den boka hun lette etter. Tre år og noen vandringer senere har hun selv skrevet den, og nå er også vandringen over Dovre mot Nidarosdomen blitt et turmål.

Møter med hellige steder som Lindisfarne, Vadstena, Roma og Nidaros har født refleksjoner som har nedfelt seg i en tekst uten veikart, telefonnummer eller andre reisefakta. Åndelig veivisning fant hun blant annet i Kristuskransen til Martin Lønnebo. Impulser henter hun også fra Matthias Grünewalds altertavler, en novelle av Leo Tolstøj og fra «de tynne stedene» der noen opplever at himmel og jord møtes.

Guds stier. – Spørsmålene meldte seg: Hva er pilegrim? Hva skal jeg inn i nå? En tur i Jotunheimen krever kartplanlegging og beregning av vekt og mat. På veien til Santiago trenger man ikke bære mat og tungt utstyr. Varmen var utfordringen. En lett sekk inneholdt lett tøy, solbeskyttelse, notisbok, penner, vann og snacks. Nederst i sekken en avskrudd mobil, forteller hun og håper at boka hennes også vil finne plass i noen sekker.

– *Og du ble hekta?*

– Ja, fra før var jeg veldig glad i å gå. og det å gå på Guds stier var en sterkere opplevelse enn jeg hadde regnet med, forteller hun.

«Guds stier» er en formulering hun dveler ved. Hun tenker på merkene etter de hundre tusener som hadde gått der før henne, slitte stier, blankslitt steingrunn, de mange korsene og kapellene.

– Skjellene – pilegrimssymbolet brukes som veimerker. Og du møter andre pilegrimer. Vi to hadde med oss en bevissthet om et kristent innhold på turen, men ingen oppskrift på hvordan det skulle gjøres. Vi startet dagen med bønn og satset på at dagen skulle lede oss.

Gnagsår. – *Hvor fromt går det an å gjøre det?*

Hun ler godt av spørsmålet, og konstaterer at det ikke finnes noen oppskrift å følge. Men hun anbefaler å ty til gamle læremestre. Når dagen bokstavelig talt er gått, har hun brukt en egen tillemping av Ignatius fra Loyolas *examen*, og hun anbefaler også å ta med tidebønner.

– Å være pilegrim er imidlertid å være menneske. Jeg har møtte folk med mange slags motivasjoner. Noen har en kristen idé om å gå pilegrimstur. Andre går for å bearbeide noe eller oppleve nye steder. Undersøkelser viser at det finnes mange ulike motiver for å gå riktig langt mot et gammelt pilegrimsmål. Langs leden kan man finne hauger med små steiner. Hver stein er et spor etter en sorg, et tap, en irritasjon eller ergrelse som noen har båret på og kunnet legge fra seg.

– Etter noen turer er det fint å oppleve hvordan veien forandrer noe for meg. For eksempel dette at jeg starter en tur med mye travelhet i meg. Så legger jeg telefonen fra meg og er der underveis med dem jeg går sammen med.

Tar bussen. Denne avkoblingen gir rom og tid til langsomme tanker. I boka setter hun slike tanker i kontrast til korte tanker som «skremte fugler som lander i første og beste tre».

– En hel dag slik endrer noe. Det du erger deg over om morgenen, kan være glemt om kvelden. Selve veien og opplevelsen av å være underveis er det som tiltrekker meg ved siden av den kristne dimensjonen, forteller Bø før hun oppsummerer: Det å gå, gå sammen med noen og gå med Gud.

Å være pilegrim krever likevel ikke at du går. I England møtte hun ideen om at pilegrimer tok buss. Andre flyr til Jerusalem. I katedralen i Chartres kan man følge en labyrint som forestiller en reise til Jerusalem.

– Og denne boka jeg har skrevet kan være en reise i seg selv, håper hun.

Kort og godt. Bø må minne seg selv på at pilegrimen også kan gå kort. Kanskje en søndagstur. Hun er glad for arbeidet som gjøres over store deler av landet for å skilte og legge til rette for pilegrimer.

– Ser du stedet du bor på med et nytt blikk? er et spørsmål hun stiller i siste kapittel med overskriften «En håndfull ro». Der gir hun også ordet til den engelske dikteren T.S. Eliot som i diktet *Little Gidding* om et engelsk pilegrimsmål skriver (i Paal Brekkes oversettelse): «Du er ikke her for å stadfeste, lære noe, stille din nysgjerrighet, eller gi rapport. Du er her for å knele der bønn har gyldighet.»

Victoria Bø

46 år, forfatter og forlagsredaktør. Bosatt i Oslo.

Har skrevet fire romaner og en barnebok.

Aktuell med boka *Vandring – for pilegrimer og andre livsreisende* (Luther forlag).